

Sygn. akt I Ca 203/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Janusz Wyszyński
Sędziowie:	Włodzimierz Wójcicki (spr.) Anna Kacprzyk
Protokolant:	Anna Sobieska

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko S. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Łomży

z dnia 7 czerwca 2013 r., sygn. akt VIII C 34/13

I. apelację oddala;

II. zasądza od powoda R. B. na rzecz pozwanego S. P. kwotę 300 złotych tytułem kosztów procesu za drugą instancję.

Sygnatura akt I Ca 203/13

UZASADNIENIE

Powód R. B. w pozwie skierowanym przeciwko S. P. wniósł o zapłatę kwoty 2.645,02 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 09.03.2010 r. do dnia zapłaty.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 07 czerwca 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII C 34/13 Sąd Rejonowy w Łomży VIII zamiejscowy Wydział Cywilny w G. oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Sąd ten ustalił, że S. P. prowadzi firmę (...) zajmującą się handlem zwierzętami gospodarskimi. W dniu 22.02.2010 r. R. B. zawiózł dwie krowy o numerach (...) i (...) do gospodarstwa rolnego (...) w K., celem ich sprzedaży. Zwierzęta były chore, czego pozwany nie zauważył, krowy nie były też badane w dniu ich nabycia przez lekarza weterynarii. Cena zakupu 2.645,02 zł potwierdzona fakturą VAT nr (...) miała być zapłacona w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. Krowa o numerze (...) padła nagle w dniu 23.02.2013 r. i przekazana została do utylizacji. Krowa o numerze (...) w dniu 24.02.2010 r. została przemieszczona do Zakładów (...), a jej tusza - w wyniku badania poubojowego, decyzją 12/2010 z dnia 25.02.2010 r. - została skonfiskowana, jako niezdatna do spożycia z powodu: zmian patofizjologicznych, zmiany barwy, konsystencji, obcego zapachu i ropowicy. Tuż po zaistnieniu ww. okoliczności S. P. wraz z małżonką udali się do gospodarstwa rolnego (...) celem odstąpienia od umowy. S. P. odstąpił od umowy, zwracając się z prośbą o skorygowanie wystawionej faktury, na co R. B. nie zgodził się.

Mając powyższe ustalenia na uwadze Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest niezasadne.

Krowy zostały nabyte przez pozwanego celem uboju na mięso, o czym powód doskonale wiedział. Jednocześnie krowy były chore, o czym świadczy m.in. opinia pisemna i opinia uzupełniająca ustna biegłej z zakresu weterynarii, a także okoliczności, które nastąpiły po zawarciu umowy i wydaniu tych zwierząt. W stosunku do krowy o numerze (...) brak było możliwości wskazania konkretnej jej choroby, co nie zmienia faktu, że była chora, o czym świadczy nagły jej zgon kilkanaście godzin od zakupu oraz właściwe postępowanie pozwanego z ww. zwierzęciem. Dlatego też Sąd Rejonowy uznał, że brak było jakichkolwiek podstaw do uznania, iż nagłe padnięcie krowy o numerze (...) było spowodowane przyczyną zaistniałą po zawarciu umowy i wydaniu tego zwierzęcia pozwanemu. Ustalenie wady, o której mowa w art. 556 k.c., występującej u zwierzęcia, nie jest uzależnione od wcześniejszego ustalenia konkretnej jego choroby. Na podstawie zeznań świadków A. A. i D. P. Sąd Rejonowy przyjął, że pozwany skutecznie odstąpił od umowy.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach stanowiły przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od powyższego orzeczenia na podstawie art. 367 § 1 i 2 kpc wniósł powód R. B. zaskarżając je w całości. Wskazanemu rozstrzygnięciu zarzucił:

I. Naruszenie przepisów postępowania, które miały lub mogły mieć wpływ na treść wyroku, tj.:

- art. 505⁶ § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie z urzędu przez Sąd dowodu z opinii biegłego z zakresu weterynarii w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu uproszczonym;
- ewentualnie art. 201 w zw. z art. 505⁷ k.p.c. oraz art. 13 § 1 k.p.c. poprzez niewydanie przez Przewodniczącego/Sąd zarządzenia/postanowienia w przedmiocie przekazania sprawy rozpoznawanej w trybie uproszczonym do rozpoznania z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym i dalsze rozpoznanie sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym, pomimo nieprzekwalifikowania typu postępowania;
- art. 233 k.p.c. w wyniku dowolnej i sprzecznej z zasadami logiki oraz doświadczeniem życiowym oceny materiału dowodowego poprzez uznanie, iż krowa o numerze kolczyka (...) była wadliwa (chora) w momencie sprzedaży pozwanemu, pomimo iż wniosek taki nie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności jest sprzeczny ze sporządzoną w sprawie opinią biegłego sądowego z zakresu weterynarii;
- art. 233 k.p.c. w wyniku dowolnej i sprzecznej z zasadami logiki oceny materiału dowodowego poprzez uznanie, iż obydwie sztuki bydła były wadliwe (chore) w momencie sprzedaży pozwanemu, pomimo iż wniosek taki nie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności wobec niedopełnienia przez pozwanego, prowadzącego zawodowy skup bydła, obowiązku zbadania zakupionego bydła w momencie skupu przez lekarza weterynarii, w związku z przeznaczeniem bydła na rzeź (okoliczności bezsporne i potwierdzone materiałem dowodowym);

- art. 233 k.p.c. w wyniku dowolnej oceny materiału dowodowego i wyciąganie wniosków niewynikających z zebranego materiału dowodowego, polegające na przyjęciu, iż powód ponosi odpowiedzialność względem pozwanego z tytułu rękojmi za wady fizyczne obydwu sztuk bydła sprzedanego przez powoda pozwanemu, powstałe po przejściu niebezpieczeństwa na pozwanego (wydaniu ich pozwanemu), w sytuacji niedopełnienia przez pozwanego obowiązku zbadania zakupionego bydła w momencie skupu przez lekarza weterynarii, w związku z prowadzeniem przez pozwanego zawodowego skupu bydła przeznaczonego na rzeź, pomimo iż z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu weterynarii wynika jednoznacznie, iż powód odpowiedzialności takiej nie ponosi i w przypadku niedopełnienia obowiązków weterynaryjnego przebadania zwierząt przez pozwanego w chwili skupu/wydania mu zwierząt wyłącznie na pozwanego przeszło ryzyko związane z późniejszym stwierdzeniem wad nabytego bydła;
- art. 233 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego i wyciąganie wniosków niewynikających z tego materiału w sposób sprzeczny z zasadami logiki, w wyniku uznania iż pozwany złożył powodowi skuteczne oświadczenie woli o odstąpieniu od umowy sprzedaży dwóch sztuk bydła zawartej z powodem w dniu 22.02.2013 r., pomimo iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza złożenia przez pozwanego takiego oświadczenia woli powodowi;
- art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwany wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywiódł skutki prawne tj. istnienia wad bydła nabytego od powoda w momencie sprzedaży, w okolicznościach niedopełnienia przez pozwanego prowadzącego zawodowy skup bydła obowiązku zbadania zakupionego bydła w momencie skupu przez lekarza weterynarii, w związku z przeznaczeniem bydła na rzeź (okoliczności bezsporne i potwierdzone materiałem dowodowym) oraz złożenia pozwanemu skutecznego oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy sprzedaży dwóch sztuk bydła zawartej z powodem w dniu 22.02.2013 r.;
- naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez lakoniczne i niepełne wyjaśnienie w uzasadnieniu podstawy prawnej i faktycznej wyroku z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa, bez odniesienia się do argumentacji powoda, w związku z czym uzasadnienie to nie spełnia swojej funkcji uniemożliwiając m.in. prawidłową kontrolę instancyjną wydanego orzeczenia.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego, które miały wpływ na wynik sprawy:

- art. 548 k.c. w wyniku jego niezastosowania poprzez uznanie, iż ryzyko przypadkowego padnięcia obydwu sztuk sprzedanego bydła nie przeszło na pozwanego w momencie wydania mu bydła przez powoda, w szczególności wobec niedopełnienia przez pozwanego obowiązku zbadania zakupionego bydła w momencie skupu przez lekarza weterynarii, w związku z prowadzeniem przez pozwanego zawodowego skupu bydła przeznaczonego na rzeź (okoliczność bezsporna i potwierdzona materiałem dowodowym);
- art. 559 k.c. w zw. z art. 556 § 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie/niezastosowanie polegające na przyjęciu, iż powód ponosi odpowiedzialność względem pozwanego z tytułu rękojmi za wady fizyczne obydwu sztuk bydła sprzedanego przez powoda pozwanemu, powstałe po przejściu niebezpieczeństwa na pozwanego (wydaniu ich pozwanemu) z przyczyn tkwiących już poprzednio w obydwu sprzedawanych sztukach bydła, w szczególności wobec niedopełnienia przez pozwanego obowiązku zbadania zakupionego bydła w momencie skupu przez lekarza weterynarii, w związku z prowadzeniem przez pozwanego zawodowego skupu bydła przeznaczonego na rzeź (okoliczności bezsporne i potwierdzone materiałem dowodowym);
- Rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55), rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206) poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, iż powód ponosi odpowiedzialność względem

pozwanego za wady fizyczne obydwu sztuk bydła sprzedanego przez powoda pozwanemu w dniu 22.02.2010 r., powstałe po przejściu niebezpieczeństwa na pozwanego (wydaniu ich pozwanemu) z przyczyn tkwiących już poprzednio w obydwu sprzedawanych sztukach bydła, wobec niedopełnienia przez pozwanego obowiązku zbadania zakupionego bydła w momencie skupu przez lekarza weterynarii, w związku z prowadzeniem przez pozwanego zawodowego skupu bydła przeznaczonego na rzeź (okoliczności bezsporne i potwierdzone materiałem dowodowym);

- art. 560 § 1 k.c. w zw. z art. 61, 65 i 6 k.c. przez ich niezastosowanie/wadliwe zastosowanie w wyniku przyjęcia, iż pozwany skutecznie odstąpił od umowy sprzedaży dwóch sztuk bydła, zawartej z powodem w dniu 22.02.2012 r., w sytuacji gdy nigdy takiego oświadczenia powodowi skutecznie nie złożył.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

ewentualnie:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
3. przeprowadzenie rozprawy.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwany S. P. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łomży zważył co następuje:

Apelacja okazała się być niezasadną skutkując jej oddaleniem.

Z uwagi na fakt, że niniejsza sprawa rozpoznawana jest w trybie uproszczonym, a sprawie przed Sądem II Instancji nie przeprowadzono postępowania dowodowego, w myśl art. 505¹³ § 2 kpc niniejsze uzasadnienie zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Zapadłe w I instancji rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na przepisach art. 556 § 1 kc oraz 560 § 1 kc i mając na uwadze treść tych właśnie przepisów Sąd Okręgowy oddalił apelację wywiedzioną przez powoda. Dlatego też w takim tylko zakresie Sąd Odwoławczy odniesie się do zarzutów apelacji.

Przede wszystkim wskazać należy, że przewidziana w art. 556 § 1 i n. k.c. odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy jest odpowiedzialnością bezwzględna, której wystarczającą przesłanką faktyczną jest ustalenie, że sprzedana kupującemu rzecz wykazuje cechy kwalifikujące ją w danym stosunku prawnym jako rzecz wadliwą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 marca 2010 r., IV CNP 76/09, LEX nr 852575). Jednocześnie wada fizyczna występuje wtedy, gdy wartość lub użyteczność rzeczy została zmniejszona, biorąc pod uwagę cel oznaczony w umowie albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy. Wskazać przy tym należy, że dla oceny istnienia wady we wspomnianej postaci decydujące znaczenie ma subiektywne wyobrażenie kupującego (por. wyroki SN z 10 lipca 2002 r., II CKN 111/01, LEX nr 109412 i z 27 listopada 2003 r., I CK 267/02, LEX nr 479348).

Mając powyższe na uwadze analiza materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie wykazała, że zakupione przez pozwanego od powoda w dniu 22 lutego 2010 r. dwie krowy dotknięte były wadami fizycznymi. Wskazują na to okoliczności, w jakich doszło do przeprowadzenia transakcji, zdarzenia, jakie miały miejsce w ciągu dwóch kolejnych dni oraz zaprezentowane na rozprawie przed Sądem I instancji wnioski opinii biegłej lekarz weterynarii. Mianowicie powód zawiózł krowy do gospodarstwa pozwanego w godzinach popołudniowych, kiedy to zakończył się już skup, jaki miał miejsce tego dnia. Nakazuje to wnioskować, że powód podjął decyzję o sprzedaży bydła w sposób nagły i chciał

sfinalizować transakcję jeszcze tego samego dnia, mimo że skupy odbywają się 3 razy w tygodniu. Jeżeli nie zauważyłby objawów chorobowych u zwierząt, czy też w inny sposób nie powziąłby wiedzy o ich złym stanie zdrowia, nic nie stało na przeszkodzie, ażeby zawieźć krowy na skup następnego dnia, czy też dwa dni później. Tym bardziej, że z pewnością sprzedaż nie była warunkowana względami finansowymi, skoro zapłata za dostarczone krowy odroczone została na 14 dni. W tych oto okolicznościach jedna z krów pada nagle już dnia następnego, natomiast kolejna wprawdzie trafiła na ubój dnia 24 lutego 2010 r., jednak badanie poubojowe wykazało niezdatność tuszy do spożycia. Jednocześnie z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika w żaden sposób, ażeby wskazane skutki wywołane zostały przez przyczyny zaistniałe już po zakupie zwierząt. Przede wszystkim jednak w sposób fachowy wypowiedziała się biegła lekarz weterynarii M. E. Z. wskazując, że zmiany stwierdzone decyzją nr 12/2010 z dnia 25 lutego 2010 r. w mięsie pozyskanym od bydła o numerze kolczyka PL (...) powstały przed 22 lutego 2010 r. Biegła podała wprawdzie, że nie ma możliwości wskazania przyczyny nagłego padnięcia krowy o numerze PL (...), gdyż nie jest już możliwe przeprowadzenie sekcji zwłok, jednak z opinii wynika także, że nie można wykluczyć podobnej jak w przypadku krowy o numerze (...) etiologii, będącej przyczyną padnięcia tej krowy.

Niewątpliwie więc zakupione przez pozwanego zwierzęta nie tylko nie odpowiadały jego oczekiwaniom, ale przede wszystkim nie nadawały się do celu, do jakiego były przeznaczone, a więc uboju na mięso.

W stanie faktycznym niniejszej sprawy wady ujawniły się po wydaniu towaru pozwanemu. Powód nie zdołał w toku postępowania wykazać, że stwierdzone wady wynikły z innych przyczyn aniżeli tkwiące w rzeczy sprzedanej. Twierdzenie powoda, że choroba krów powstała na skutek niewłaściwego postępowania ze zwierzętami przez pozwanego nie może odnieść rezultatu jako nie poparte obiektywnymi dowodami. W tej sytuacji niewątpliwie sprzedawca staje się odpowiedzialny wobec kupującego za istnienie wady. Odpowiedzialność ta ma charakter absolutny, tzn. sprzedawca nie może się z niej zwolnić, obciąża go ona niezależnie od tego, czy to on spowodował wadliwość rzeczy, czy ponosi w tym zakresie jakąkolwiek winę, a nawet czy w ogóle wiedział lub mógł wiedzieć o tym, że sprzedawana rzecz jest wadliwa. Brak wiedzy, choćby nawet elementarnej, czy nawet podejrzeń w żaden sposób nie wpływają na wyłączenie odpowiedzialności czy nawet jej ograniczenie. Ś. mówiąc, wystarczającą przesłanką faktyczną tego rodzaju odpowiedzialności, która powstaje już po wykonaniu świadczenia z umowy przez sprzedawcę jest ustalenie, że wydana i odebrana przez kupującego rzecz wykazuje cechy kwalifikujące ją w danym stosunku prawnym jako rzecz wadliwą (A. Brzozowski (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2009, s. 268; S. Buczkowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 1299; Cz. Żuławska (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. II, 2007, s. 47; wyrok SA w Lublinie z 25 listopada 1998 r., I ACa 351/98, Apel. Lub. 1999, nr 2, poz. 3 oraz wyrok SA w Katowicach z 05 marca 2009 r., V ACa 484/08, LEX nr 508538). Nawet więc nie przesądzając, czy powód miał świadomość choroby krów, ciąży na nim odpowiedzialność z tego tytułu wobec pozwanego.

Jednocześnie to na sprzedawcy spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), że kupujący wiedział o wadzie rzeczy najpóźniej w chwili zawarcia umowy i pomimo tego godził się ją nabyć, której to okoliczności zdaniem Sądu Okręgowego powód nie udowodnił. Brak jest więc podstaw do zwolnienia sprzedawcy od odpowiedzialności z tytułu rękojmi (art. 557 § 1 k.c.).

W ocenie Sądu odwoławczego doszło też do skutecznego odstąpienia od umowy przez kupującego. W stosunku do tego oświadczenia i jego oceny należy posługiwać się zasadami wyrażonymi w art. 60 i 61 k.c., zatem faktycznie nie wystarcza sama "intencja" kupującego do powrotu do stanu sprzed zawarcia umowy. Tego rodzaju intencja, żeby wywoływać skutki prawne, musi przybrać postać oświadczenia woli złożonego w taki sposób, by sprzedawca mógł zapoznać się z jego treścią (J. Skąpski, glosa do orzeczenia GKA z 10 listopada 1987 r., DO-8835/87, OSP 1990, z. 5-6, poz. 241). W okolicznościach niniejszej sprawy niewątpliwie doszło do złożenia przez kupującego właściwego oświadczenia woli, co wynika nie tylko z zeznań świadka D. P., która wraz z mężem – pozwanym w niniejszej sprawie była u powoda właśnie celem odstąpienia od umowy, ale też z zeznań świadka A. A., pracownicy pozwanego, która o fakcie odstąpienia od umowy dowiedziała się z rozmów jakie miały miejsce w zakładzie pracy. Mając więc na uwadze, że odstąpienie jest to prawo kupującego do jednostronnego doprowadzenia mocą tylko swojego oświadczenia woli do ustania umowy sprzedaży i do zniweczenia jej skutków przyjąć należy, że pozwany skutecznie odstąpił od zawartej umowy.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy uznał, że powód ponosi odpowiedzialność wobec pozwanego z tytułu rękojmi za wady krów, bowiem logicznie nie można przyjąć, że gdyby pozwany wiedział o wadach w chwili transakcji, to przystałby na zawarcie umowy. W tym stanie rzeczy pozwany w świetle odpowiedzialności powoda z tytułu rękojmi (art. 556 § 1 k.c.) mógł skutecznie odstąpić od umowy.

Wobec brzmienia cytowanego wyżej przepisu art. 505¹³ § 2 k.p.c. odnoszenie się do podniesionych w apelacji zarzutów obrazy przepisów postępowania należało uznać za bezprzedmiotowe.

Z tych względów apelacja na podstawie art. 385 kpc podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc oraz § 6 pkt 3 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. nr 163 poz. 1349 ze zm.).